

BURCU ŐENTÖRK
Bu amuru Beraber ıĝnedik

BURCU ŐENTÖRK 1984 yılında Eskişehir'de doğdu. Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü bitirdi. ODTÜ Sosyoloji Bölümü'nde yüksek lisans, York Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde doktora yaptı. Halen Ege Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde çalışmaktadır. İletişim'den daha önce *İki Tarafda Evlat Acısı* (2012) adlı kitabı yayımlandı.

İletişim Yayınları 2238 • Bugünün Kitapları 193

ISBN-13: 978-975-05-1854-6

© 2015 İletişim Yayıncılık A. Ő.

1. BASKI 2015, İstanbul

EDITÖR Tanıl Bora

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Ayla Duru Karadağ

BASKI ve *CLT* Sena Ofset • SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

BURCU ŐENTÖRK

Bu amuru Beraber ıĝnedik

Bir Gecekondu Mahallesi Hikâyesi

Rüzgâr neredeyse oradaydı...
Faili meçhul bir cinayetle bir gece
ansızın aramızdan ayrılan
güzeller güzeli Güven Aydoğan'ın
muzip ve hüzünlü hatırasına...

İÇİNDEKİLER

Sunuş: Egemen Sınıflar Toplumbilimlerinden Neden Korkar?	9
Giriş	17
Gecekondu'da Bir Kadın Araştırmacı	31
Alan araştırmasına dair	36
Erkekler arasındaki kadın araştırmacının "zararsızlığı"	50
Kadınlar dünyasında Yararlı Hanım'a dönüşmek.....	56
Bilinmeyen Yabancıdan Mahalleliye	63
Aynı mahalledeki yabancılar	64
Kente gelmeden	66
Kim, nereye, nasıl göçecek?.....	68
Bir mahalle kuruluyor	73
Bir gecede biter mi gecekondu?	78
Bunun bir de suyu, elektriği var	89
Biz ve onlar	98
Birlikten başka çare yok	104
Mahallede Siyaset	109
"Bu çamuru onlar da çiğnediler biz de"	123

Mahallede Değişim Rüzgârları	129
Türkiye dönüşüyor	131
“Makarnacılık” mı, vatandaşlık hakkı mı?	140
Artık mahallede suç da var!.....	152
Bizimkiler de okur mu?.....	163
Gecekondu kadın emeği	181
Gitmeden hemen önce	192
Mahalleye Kentsel Dönüşüm Geliyor, Peki Mahalleliye Ne Olacak?	195
Ege Kentsel Dönüşüm Projesi	197
Tapu sahipleri ne yapacak?	203
“Emekçi kızı kadın olmaz, köylü şehirli olmaz”	207
“Bize yar etmiyorlar, ne sayarsan say!”	217
Peki tapusuzlar?.....	219
Çöplükte barınma mücadelesi	222
Gittiler...	237
KAYNAKÇA	249

Sunuş: Egemen Sınıflar Toplumbilimlerinden Neden Korkar?

...tarih ne kadar sosyolojik olursa ve sosyoloji ne kadar tarihsel olursa her iki disiplin için de o kadar iyi olur.

- E.H. Carr

Daha baştan söylemek gerekirse bilim, tam da Marx'ın dediği gibi "her şey apaçık olmadığı ya da her şey görüldüğü gibi olmadığı" için vardır. Üstüne üstlük söz konusu olan doğa olayları değil de toplumsal olaylar ise bu mesele daha karmaşık bir hal alır. Zira insan, doğa karşısında çoğu durumda edilgendir/pasiftir; dünya döner, mevsimler oluşur, yapacak bir şey olmadığı gibi bunu anlamaya çalışmak dışında ah vah edinmeye gerek de yoktur, dolayısıyla doğa olayları karşısında yapan/eden bir özne değil fakat çoğunlukla yapılan/edilen bir nesne konumundadır. Ancak toplumsal gerçeklik, doğaya ait olandan bütünüyle farklı olarak insanlar tarafından yaratılmış ve yine insanlar tarafından değiştirilebilen bir gerçeklik ise, insanlar arasındaki eşitsiz güç ve sömür ilişkileri de bilindiğine göre, içi ve anlamı, toplumdaki egemen sınıf hangisiyse bizzat onlar tarafından doldurulma olasılığı daha yüksek olan bir gerçekliktir. Yine Marx'a başvurarak söylersek, 'bir toplumun egemen fikirleri çoğunlukla egemen sınıfın fikirleri' olduğuna ve üstüne üstlük bütün ideolojik manipülasyon araçları, diyelim TV, gazete ve ben-

zerleri egemen sınıfların ya da onların hizmetkârlığına soyunmuşların ellerinde bulunduğuna göre, toplumsal olaylar da, içi, egemen sınıflar tarafından kolaylıkla doldurulabilen, tam da bu nedenle çarpık bir biçimde insanlara sunulabilen olaylar haline dönüşür. Ancak bu yolladır ki egemen sınıflar, kendi öznel çıkarlarını tüm toplumun genel çıkarlarıymış gibi sunabilirler. Dolayısıyla sadece bu yolla, birbirlerinden hem farklı ama aynı zamanda da özdeş olan iki toplumsal olay, insanlara ya bütünüyle birbirlerinden farklı ya da bütünüyle birbirleriyle özdeş olaylarmış, insanın da bunun karşısında yapacak hiçbir şeyi yokmuş gibi gösterilebilir, kısacası, toplumsal gerçeklik ters-yüz edilerek sunulur. En basitinden bir örnek vermek gerekirse elinizdeki bu çalışma vesilesiyle ilk aklıma gelen şey, “kentsel dönüşüm”ün mülksüzleştirme yoluyla birikim politikasından tamamen farklı, üstüne üstlük asla kaçınılamaz/geri döndürülemez bir süreçmiş gibi sunulması. Sanki “kentsel dönüşüm” insan tarafından geliştirilmiş ve yine insan tarafından yıkılabilecek bir şey değilmiş de insan karşısında bir aşkınlığa sahip ve insan da onun karşısında tıpkı doğa olaylarındaki gibi nesne konumunda; bu nedenle de yapacak hiçbir şeyi yok. İşte tam da bu noktada artık bilime ihtiyaç ortaya çıkar, zira bilim insanı, üstelik bir de sosyal bilimci ise, en azından zaman zaman aynaya bakabilmek için, içi zaten egemen sınıflar tarafından doldurulmuş olan bir açıklamayı/yorumu sürekli olarak tekrar eden bir plak olmanın ötesine geçmek, görünenlerin ardındaki görünmeyenleri ortaya çıkarmak, kısacası, insanlara *kopukluk* gibi gelenin aslında aynı zamanda bir *süreklilik* ya da bunun tersi olabileceğini göstermek zorundadır. Bu anlamda özellikle sosyal bilim, herhangi bir toplumsal gerçekliği sadece tasvir etmekle yetinmeyip, bu gerçekliği belirleyen toplumsal güç ilişkilerini de anlamaya çalışmak demektir.